

GOŁOS NARODU

**REDAKCJA
i ADMINISTRACJA**
Kraków,
ul. św. Krzyża L. 11.

TELEFONY:
Redakcja . . . 101-90,
Administracja . 133-44

Konto P. K. O. 415.730
Kraków Nr.

płata wynosi:	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką roczową	Zagranicą	Redakcja niezamówionych artykułów niezwra- ca i nie honoruje listów nieopłaconych nie przyjmuje. Za każdą zmianę adresu 50 gr. Redakcja przyjmuje strony od gołz. 11 do 13.
	z odnośzeniem	bez odnośzenia			
	5- zł.	4-50 zł.	5- zł.	8- zł.	

XLIV

Kraków, sobota, dnia 2 stycznia 1937 r.

Nr 2.

Wzrost opór czerwonych pod Madrytem

1. 1. (PAT). „Giornale d'Italia” w sytuacji w Hiszpanii podkreśla, że czerwonych wzrosł i wzmocnił się dzięki nowym typom broni, nadejściu Rosji Sowieckiej. Jeszcze przed tygodniem wojska czerwone dysponowały tylko niewielką ilością armat kalibru 75 i 12 cm. Niespodziewanie wojska te uzbudowały 80 nowych dział fabrykacji sowieckiej tego samego kalibru. Działa te obsługiwane są przeważnie przez oficerów francuskich.

W dziedzinie lotnictwa Sowiety dostarczyły wojskom czerwonym trzech różnych typów aparatów: 1) myśliwskie o szybkości 400 km. na godz., 2) lekkie bombardujące, zbrojone po 4 karabiny maszynowe, posiadające 2 do 3-ch miejsc, 3) ciężkie płatowce, zbrojone, zbudowane w Rosji według patentu Douglasa. Ponadto dodać należy myśliwce samoloty brytyjskie serii Fairy i francuskie Péguey i Devoitine.

W dziedzinie broni panczernej zauważono niedawno nowe typy tanków rosyjskich: 1) lekkie, niekiedy trzech ludzi i 3 karabiny maszynowe o szybkości 60 km. na go-
dz. 2) średnie, o ciekawej budowie, pozwalającej na używanie zarówno

kół, jak i gąsienicy. Na czele oddziałów tanków stoi generał rosyjski. Wreszcie prawie cały sprzęt broni przeciwlotniczej jest pochodzenia rosyjskiego, a artyleria przeciwlotnicza dowodzona jest przez oficerów sowieckich.

Wywiad z gen. Franco

Lizbona 1. 1. (PAT). „Dario de noticias” zamieszcza wywiad z gen. Franco, który oświadczył, że nie chce zdobywać Madrytu w gruzach. Mówiąc o udziale cudzoziemców w wojnie domowej gen. Franco oświadcza: ZSRR, pierwszy rozpoczął tę wojnę, patronując jej w swoim interesie politycznym, ale jednocześnie poświęcając na nią jak najmniej ludzi, jak najmniej sprzętu wojennego i pieniędzy. Większość cudzoziemców zmobilizowanych przez ZSRR, to ochotnicy francuscy i belgijscy, czechosłowaccy, a także Niemcy i włoscy antyfaszyści, którzy emigrowali ze swoich krajów. Sprzęt wojenny używany przez naszych przeciwników jest tylko częścią wojska, a w większej części francuski, belgijski, czeski i angielski.

Na zakończenie gen. Franco oświadczył: odmawiamy poparcia dla wszelkiej mediacji, odmawiamy stanowczo renowacji lub umów z tymi, których działalność międzynarodowa zmierza do ruin Hiszpanii.

2) na rozważenie sprawy powstrzymania wszelkiej przesyłki funduszy pieniężnych i innych przesyłek do Hiszpanii i ześrodkowania całej tej akcji finansowej i żywnościowej w rękach organizacji Międzynarodowego Czerwonego Krzyża.

Aktualna nowość!

Stefan Osten „Z krwawej Hiszpanii”

Wrażenia z pobytu w Madrycie w czasie walk na ulicach stolicy. Szereg fotografii, dokonanych z narażeniem życia. Cena broszury zł. 1.50.

Do nabycia:

w Księgarni Krakowskiej
Kraków ul. św. Krzyża 13

Ks. Metropolita w Rzymie

W święto Bożego Narodzenia Książe Metropolita Krakowski Sapięha, protektor kościoła św. Stanisława poświęcił nowe organy. Dnia 3 stycznia 1937 roku Książe Metropolita Krakowski dokona konsekracji głównego ołtarza oraz czterech bocznych. Nowe organy zbudowano kosztem 52.000 lirów, według rysunków prof. A. Madeyskiego. Ofiary na odnowienie świątyni św. Stanisława złożyli liczni ofiarodawcy, mianowicie Episkopat, kapituła, duchowieństwo całej Polski. — Również i Rząd Rzplitej.

Ks. prałat W. Bliziński chory

Ks. prałat Bliziński, znakomity społecznik, zaniemógł i musiał udać się do szpitala Przemienienia Pańskiego w Poznaniu celem poddania się dłuższemu leczeniu. Przed samymi świętami stan pacjenta bardzo się pogorszył. Choremu groziło ostre zapalenie płuc. W dniu wigilijnym nastąpiła wyraźna poprawa. Jednak o planowanej operacji nie może być na razie mowy. Zostanie ona podjęta prawdopodobnie dopiero około 10 stycznia br.

Stan zdrowia Ojca św. poprawił się

Stan zdrowia Ojca św. poprawił się. Od trzech dni ustąpiły bóle w nodze, bowiem skrzep w żyłę zosał usunięty i krew krąży znów swobodnie. Niebezpieczeństwo komplikacji wydaje się wykluczonym. Przygotowuje się specjalny aparat, który pozwoli Ojcu św. powstawać z łóżka i poruszać się utrzymując jednak chorą nogę w bezruchu. Jeśli wszystko odbywać się będzie regularnie, upłyną co najmniej dwa miesiące, zanim będzie można uznać stan nogi za dobry. Papież zachowuje zupełną pogodę i cierpliwość, całą ufność składając w ręce Boga. (KAP).

Ojciec św. zostanie zbadany przez konsylium?

Rzym, 1. 1. (PAT). Agencja Corrispondenza donosi: Wobec przedłużania się niepomyślnych warunków zdrowia Piusa XI wie le osób troszczących się o zdrowie Ojca św. i pragnących zdobyć o nim dokładne informacje, wyraziło życzenie, aby Papież zbadany został przez konsylium mogące wydać sąd

dokładny i pewny. Wprawdzie Papież dowiada się wszelkiej konsultacji lekarskiej, niemniej jednak ci, którzy ponoszą odpowiedzialność za zachowanie jego zdrowia Ojca św. winni wywrzeć na pieczę przyjazny wpływ i perswazyjną do tej, jaką zastosowano wódną. Skłonili go, aby nie opuszczał łóżka, co jest pilną i w żadnym razie nie może odkładana.

Dzienniki rzymskie komentując powyższy komunikat zwracają uwagę, że nie chodzi w danym wypadku o niedostateczną opiekę lekarską, jaką otaczany jest Papież, ale o bra oficjalnych i miarodajnych wiadomości, które udzielane być mogą o zdrowiu Papieża tylko przez lekarzy. Faktem jest bowiem, że w 28 dniu choroby Papieża, krąży jeszcze najzupełnie sprzeczne pogłoski, częstokroć pozbawione wszelkiej podstawy. Zdrowie Ojca świętego interesuje cały świat katolicki i dla tego inicjatywa o której informuje Corrispondenza zasługuje, zdaniem prasy rzymskiej na pełne poparcie.

Władze włoskie zgodzą się na wstrzymanie wysyłki ochotników, jeśli rząd żąda neutralizacji hiszpańskiego złota

1. 1. (PAT). Przewodniczący komitetu interwencji lord Plymouth otrzymał od przedstawiciela Włoch ambasadora w Londynie, w której rząd włoski udzielił zgodę na wysunięty przez komitet żądanie o natychmiastowego wstrzymania wysyłki ochotników, jako najwłaściwszego sposobu rozwiązania t. zw. zagadnienia interwencji.

Wskazując na konieczność zajęcia wszystkich objętych pośredniej interwencją, wyrażają jednak swoją zgodę, aby

udzielić pierwszeństwa zagadnieniu ochotników, jako najbardziej palącemu. Nota włoska proponuje, aby zagadnienie ochotników rozważyć pod kątem widzenia całkowitego wstrzymania wyjazdów do Hiszpanii. Nota włoska wskazuje także na konieczność rozważenia dwóch innych pilnych zagadnień pośredniej interwencji, a mianowicie: 1) na rozważenie zagadnienia neutralizacji złota hiszpańskiego, ułokowanego w bankach zagranicą, tak, aby ani jedna ani druga ze stron walczących nie mogła tego złota zżytkować

Prasa fińska przeciw wizycie ministra spraw zagr. w Moskwie

Helsinki, 1. 1. (PAT). Opinia publiczna w Finlandii zareagowała żywo na ujawniony projekt wizyty ministra Holsti w Moskwie, który poruszył do głębi miejscową sferę polityczną, wyrażając liczne zastrzeżenia przeciwko moskiewskiej wizycie. Sensację wywołała wiadomość, że wczoraj wieczorem katolickie przedsięwzięcie szwedzkiego ministerstwa spraw zagranicznych zapewniające, że minister Sandlera do Moskwy wcale nie pojedzie. W kołach dobrze poinformowanych twierdzono, iż minister spraw zagranicznych Finlandii złoży wizytę wspólnie z ministrem spraw zagr. Sandlerem. Zdaniem „Ajas Suunta”, wiadomość ta jest całkowicie nieaktualna. W tych okolicznościach minister Holsti powinien odwołać swoją wizytę.

Wobec obecnej opinii publicznej w Finlandii

Sowietach atmosfera względem Finlandii — zdaniem „Ilta Sanomat” nie jest odpowiednią do składania wizyt oficjalnych. Dziennik ten będący organem stronnictwa liberalnego, z którego ramienia minister Holsti wszedł do obecnego gabinetu, w sposób niezwykle ostry występuje przeciw składaniu wizyty.

Składanie życzeń na Zamku

Warszawa, 1. 1. (PAT). Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w dniu Nowego Roku w godzinach porannych doroczne życzenia kierowników naczelnych organów państwa, po czym w ich otoczeniu wysłuchał Mszy św., odprawionej w kaplicy zamkowej

przez kapelana przybocznego ks. prał. Humpole. Po nabożeństwie złożył Panu Prezydentowi życzenia noworoczne J. E. Ks. Kard. Karkowski, a następnie zgromadzeni w szeregu sal zamkowych przedstawiciele władz, urzędów i instytucji cywilnych i wojskowych, duchowieństwo katolickie i innych wyznań oraz organizacji społecznych.

Marszałek Smigły-Rydz nie mogąc z powodu niedyspozycji przybyć osobiście na Zamek przesłał Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej listowne życzenia noworoczne przez swego adiutanta rtm. Mankowskiego. Pan Prezydent odpowiedział również pismem odręcznym.

W południe Pan Prezydent Rzplitej, poprzedzony przez dyrektora protokołu, w towarzystwie prezesa rady ministrów i ministra spraw zagr. udał się do sali rycerskiej, gdzie oczekiwał go korpus dyplomatyczny. Przemówienie wygłosił ambasador turecki Ferid Tek, jako dziekan korpusu w zastępstwie nuncjusza apostolskiego.

Na przemówienie amb. Ferid Tek odpowiedział P. Prezydent.

Grecja, Rumunia, Turcja i Czechosłowacja opowiedziały się za przyjęciem propozycji Bułgarii

Białogród, 1. 1. (PAT) Agencja Avsala donosi, że królewski rząd bułgarski przesłał ostatnio królewskiemu rządowi jugosłowiańskiemu propozycję zawarcia paktu przyjaźni między dwoma sąsiadującymi i bratanymi narodami. Chociaż ta propozycja przyjęta była z całą sympatią przez białogrodzkie czynniki rządowe jednakże rząd jugosłowiański nie mógł udzielić definitywnej odpowiedzi przed naradzeniem się ze swymi przyjaciółmi i sojusznikami. Zważywszy, że te narady zakończyły się w ostatnich dniach i że rządy Grecji, Rumunii, Turcji i Czechosłowacji wy-

powiedziały się za przyjęciem propozycji bułgarskiej, rząd jugosłowiański zawiadomił wczoraj królewski rząd bułgarski, że przyjmuje z jak największym zadowoleniem przedłożoną mu propozycję, gdy tylko pewne przygotowania o charakterze czysto technicznym i formalnym będą zakończone przystąpi się do podpisania tego paktu. Cała jugosłowiańska opinia publiczna przyjęła z jak największym zadowoleniem wiadomość o rychłym zawarciu paktu przyjaźni między Bułgarią a Jugosławią.

Czang-Sue-Liang w więzieniu

Nankin, 1. 1. (PAT). Czang-Sue-Liang został osadzony w więzieniu.

Wycieczki w cyfrach

danych statystycznych, świeżo... Towarzystwo Jezusowe liczy na 1937 roku 25.228 członków. Oznacza to wzniesienie z roku poprzednim przyrostu 496 członków. W Polsce mamy obecnie 1200 członków Towarzystwa Jezusowego, łącząc z tymi, którzy pracują na misjach zagranicznych. Mamy na ziemi naszej dwie prowincje Towarzystwa Jezusowego, a mianowicie Wielkopolsko-mazowiecką (370) i małopolską (511). Do prowincji małopolskiej należy placówka misyjna w Afryce (misja brokenhillska). Obecnie pracują na misjach zagranicznych 3.353 jezuitów, t. zn. o 149 więcej niż w roku poprzednim.

W przestworza — po zdrowie

Konstruktorzy nowoczesnego środka komunikacji nie przypuszczali zapewne, wznosząc się po raz pierwszy w obłoki, że ich wynalazek znajdzie kiedyś zastosowanie w lecznictwie. Ale ten niezwykle pasjonujący temat wymiadałwno odczyt jeden z wybitnych wyznawców niemieckich, który m. in. oświadczył, że największe właściwości lecznicze powietrza w górnych warstwach od 1000 metrów. Kwestie leczenia górskim powietrzem rozwiązano dotychczas, przenosząc nieraz z odległych miejsc do miejscowości wyżej położonych. Niezadługo i ta metoda będzie — zdaniem przodków — zastąpiona przez łatwiej dostępną metodę wznoszenia się do wysokości samolotem, lub w balonie. Pozostaje tylko do rozwiązania kwestia długości pobytu w górach dla poszczególnych kategorii chorych. Inaczej sprawa ta przedstawia się w astmatyka, czy dotkniętego koklucją, inaczej dla gruźlika. W każdym razie dotychczasowa obserwacja tego lekarza dowiodła, że kilka godzin pobytu w górnych warstwach atmosfery jest skuteczniejszą od długiego pobytu w górskich stajniach.

Lotem podróżujemy: najbardziej komfortowo, najszybciej, tanio, codziennie!

Kinoteatr dźwiękowy „WANDA“ Sw. Gertrudy 5

Wyświetla od piątku 25 bm. — Arcydzieło nagrodzone na tegorocznym BIENNALE w Wenecji złotym medalem oraz wyróżnione w sierpniu 1936 r. na Festiwalu w Salzburgu. Najwspanialszy film śpiewno-muzyczny oparty na tle głośnej operetki FRANCISZKA LEHARA „Wo die Lerch singt“ Jeden jedyny film tegorocznej produkcji austriacko-węgierskiej, w którym króluje wiośnianą i pełną uroku **Marta Eggerth Kiepurowa** Ponadto występują: LUCY ENGLISH — HANS SÖHNER — FRITZ IMHOFF — RUDOLF CARL — TIBOR v HALMAY — Film humoru, piosenki i ciętego dowcipu, czardasz i porywające walce. Piosenki, które śpiewa cały świat. Ponadto w programie rewelacyjne dodatki Początek seansów w dnie powszednie o godz. 5, 7 i 9,10. W niedzielę i święta o g. 3 popoł. Program Nr. 11.

Biuletyn wydawniczy

„SPRAWY NARODOWOŚCIOWE“. Ukazał się ostatnio zeszyt 3 „Spraw Narodowościowych“, wychodzącego już od 10 lat czasopiisma poświęconego zagadnieniom mniejszości narodowych, a wydawanego przez warszawski Instytut Badań Spraw Narodowościowych. Zeszyt ten zawiera wspomnienie pośmiertne o śp. sen. Löwenherzu, do końca życia większej pracy Karola Gostyńskiego pt. „Przewrót hitlerowski w Niemczech i Niemcy w Polsce“, prace N. Rejta pt. „Rozwój i warunki emigracji żydowskiej z Polski“, bogatą kronikę, zawierającą przegląd aktualnych spraw mniejszościowych w Polsce i poza Polską, oraz dział recenzyj i bibliografii. Adres redakcji i administracji: Warszawa, Królewska 7.

NA KOLEDE

do nabycia u Ks. Gadowskiego w Bochni (za gotówkę)

Wyciąg katechizmowy po 0,40, Krótka Historia Kościoła 0,40, Upominek duchowny 0,15, Dobry Pasterz, modlitewnik dla dzieci przed nroczystą, I. Komunią świętą, opr. po 0,40, 0,60, 1,00, 1,50 zł. Dobry Pasterz dla młodzieży i dorosłych oprawny po 0,60, 1,00, 1,50, 2,00 zł. Przy zamówieniach ponad 20 zł. franco, — ponad 30 zł. franco i rabat 10%.

W programie dnia 31 grudnia w kinoteatrze „Sztuka“

SYLWESTROWY — Fenomenalne arcydzieło filmowe odznaczone I nagrodą na Wystawie Filmowej w Wenecji, jako najlepszy film muzyczny na świecie! Fascynujący romans pełen nastroju emocji i przygód! Dzieło o idealnej harmonii treści, gry i muzyki! Zdumiewająca pomysłowość scenariusza! Cały świat z podziwem i zachwytem mówi o tym filmie! Bajeczne, niespotykane bogactwo inscenizacji! Występ FILHARMONII MEDYOLAŃSKIEJ z chórem solistów. — W rolach głównych: ADY, WILLI BIRGEL, PIOTRUS BOSSE. Mistrzowskiej reżyserii DETLEFA KRAKA. — Film ten to najwyższy szczyt sztuki, przepychu i plastyki! Najwyższego filmu: w sobotę dnia 2 stycznia b. r. o godzinie 8-ciej popoł. w niedzielę dnia 3 b. m. o godzinie 10 i 12-tej w pop.

Humor.

Policjant i wół... Policjant do chłopca, prowadzącego woła po chodniku: — Chodnik przeznaczony jest tylko dla pieszych. — A czy mój wół nie idzie piechotą? * * * Zmiana nazwiska. Na poczekaniu. Dlaczego pani, odbierając w zeszłym miesiącu pieniądze, podpisała się trzema krzyżykami, a obecnie kółkami? — Bo przed kilku dniami wyszłam za mąż, więc musiałam zmienić nazwisko. * * * W kuchni. Nowa służąca, tylko co przysłała ze wsi, do dawnej służącej: — A dlaczego to się nasza pani maluje? — Dlaczego? A twój ojciec chatę ma? — A! juści. — Stara ona? — Ma pewniakiem z osiemdziesiąt lat. — I co z nią ojciec co rok robi? — Maluje. — No to ty się, głupia, pytasz, dlaczego się nasza pani maluje? * * * Bez pomocy. — Moja Wojciechowo, czy tu u was nie ma doktora, ani felczera? — Nie ma, wielmożna pani. Wiadomo, biedna, sami umieramy, bez niczyjej pomocy. * * * W duchu czasu. Dokąd tak pędzisz? — Na wiec. — Czy będziesz tam przemawiał? — Eee... chcę widzieć, jak go będą rozpezdali. * * * Ma apetyt. Lekarz odwiedza chorego robotnika. — Apetyt pan ma? — Owszem, może pan doktor co przytnąć?

Radio

Programy stacji radiowych NIEDZIELA 3 STYCZNIA 1937.

Program ogólnopolski: godz. 8.00 Sygnał czasu i pieśń; 8.03 Gazeta rolnicza; 8.18 Programy lokalne; 8.50 Dziennik poranny; 9.00 Transmisja nabożeństwa z kościoła garnizonowego św. Katarzyny w Toruniu; po nabożeństwie progr. lokalne; 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa; 12.03 Poranek muzyczny; około godziny 13.00 Programy lokalne; 14.00 Reportaż z życia; 14.15 Programy lokalne; 14.50 Pieśni białoruskie na Boże Narodzenie; 15.30 Audycja dla wsi; 16.00 programy lokalne; 16.30 Fragment słuchowskiowy: — Księżyc w żółtej rzece 17.00 Podwieczorek przy mikrofonie; — 17.55 Szczęśliwego Nowego Roku dla całego świata, (transm. z Berlina); 19.00 Szkic literacki; 19.15 Programy lokalne; 20.20 Wiadomości sportowe; 20.35 Programy lokalne; 20.40 Przegląd polityczny; 20.50 Dziennik wieczorny; 21.00 Na wesołej lwowskiej fali; 21.30 Koncert fortepianowy; 22.00 Koncert orkiestry wileńskiej; 23.00 Programy lokalne dla Warszawy i Lwowa. Kraków (293,5 m). Godz. 8.18 Muzyka z płyt; 8.25 Pogadanka dla rolników na temat: Znaczenie szkół w gospodarstwach rolnych; 8.40 Muzyka z płyt; po nabożeństwie, około godz. 10.30 Koncert z płyt; 13.00 „Ostatnie premiery“, pogadanka; 14.30 Muzyka z płyt; 16.00 Koncert reklamowy; 19.15 Program na dzień następny; 19.20 Muzyka zesp. mandolinistów 20.35 Lokalne wiadomości sportowe. Lwów (377,4 m). Godz. 8.18 Muzyka z płyt; g. 8.25 Pogadanka; 8.40 Płyty; 8.45 Program na dzisiaj; po nabożeństwie — płyty; około godziny 13.00 O wystawach Związku Plastyków Lwowskich — odczyt; 14.30 Muzyka ludowa z płyt; 16.00 Koncert reklamowy; 16.15 Muzyka lekka z płyt; 19.15 Koncert mieszany; 19.45 Minuty literackie; 20.00 D. c. Koncertu mieszanego; 20.35 Wiadomości sportowe; 23.00 Muzyka taneczna na płytach. Warszawa (1336,0 m). Godz. 8.18 Audycja dla wsi; po nabożeństwie około godz. 10.30 Koncert z płyt; około godziny 13.00 Przegląd teatralny; 14.30 Muzyka z płyt; 16.00 Koncert reklamowy; — 19.15 Program na jutro; 19.20 Muzyka z płyt; 20.35 Wiadomości sportowe lokalne; 23.00 Muzyka taneczna. Katowice, godz. 6.00 Surmy śląskie; 6.13 Muzyka lekka z płyt; 8.18 „Przypomnienia z zakresu niektórych ustaw rolniczych“ — pogadanka; 8.30 Koncert życzeń; po nabożeństwie około godz. 10.30 Płyty; 13.00 Co słychać na Śląsku; 14.30 Koncert; 16.00 Koncert reklamowy; 16.30 „Przygarść cyfr z działalności Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy w Katowicach“ — pogadanka; 19.15 Program na jutro; 19.20 Koncert ork. wojskowej; 19.50 Audycja pogodna; 20.35 Wiadomości sportowe.

Że moc bezrobotnym to nie jałmużna, to obowiązek i nakaz sumienia.

PT. naszych PRENUMERATORÓW prosimy uprzejmie uskutecznić wszelkie wpłaty dla dziennika „Głos Narodu“, tylko na konto P. K. O. Nr. 415.730.

Orderstwo, którego nie było

Powieść.

— Czy pan wie, że szukałem tej ręki... żeki ubiegłej nocy? Ale wy, detektywi... śmieście od nas zreczniejsi... Umieście to le

ROZDZIAŁ VIII

...to panu wyjaśnić — mówił da... śmiechem, opierając się o lade... aby ta młoda pani już o mnie... dodał, namajając się Alicję... że nie mogła... Ale zdziwił się... zwraca... sze o... e. Mo... Alicję... z cy... otwo... z mi... obciąż... który... dro...

15 łne. Nie znalazłszy nic, zwrócił się do Franka z uśmiechem. — Zapomniałem pieniędzy. — Czy nie zechciałby pan za mnie zapłacić? Frank zachnął się oburzony, ale Alicja spojrziała na niego wzrokiem prosiącym. — Daj spokój, Franku — rzekła cicho; i Frank rzucił monetę na lade. — Sądzę — mówił dalej, paląc cygaro — że państwo wybaczyliście moje wtargnięcie. Chciałbym pomówić z panią — spoglądając na Alicję — z panią sama. Wzdrygnęła się, zmuszając się do odpowiedzi: — Ten pan jest moim narzeczonym. Wszystko, co pan chce powiedzieć, może pan powiedzieć przy nim. — Oh... przepraszam... rzecz prosta. — Uśmiechnął się słodko do Franka, a potem zwrócił się do obojga, przemawiając tonem poufalitym. — Chodzi o coś, co stało się ubiegłej nocy. Czy mogą usiąść? Przez chwilę ani Alicja, ani Frank nie odpowiadali, a Tracy po malej pauzie usiadł na krześle obok lady. Uśmiechnął się do nich znova... bardzo słodko. Frank przyglądał się mu przez chwilę wzrokiem badawczym, a po tym zaciskając pięści, podszedł do przybysza i zapytał groźnym tonem: — Czego pan szuka? Tracy podniósł brwi, sakby natarczył się.

— Jaki pan obcesowy... Ale to mi się właśnie podoba! Frank powtórzył jeszcze bardziej stanowczo: — Czego pan szuka? — Zaraz powiem. — Tracy bawil się cygarem, obserwując wznoszący się w górę dym. Spojrzął na oboje, przechylając głowę w jedną stronę, założył nogę na nogę i rozpoczął swą historię. — Dobrze... Nie wiele mam do powiedzenia i jestem pewny, że i państwo chcecie, abym się streszczał. Pewien gentleman, którego, jak sądzą, wszyscy znamy, przy najmniej nad nazwiska; zmarł nagle śmiercią dzisiaj nad ranem. O ile mogę wnieść, dwoje ludzi i tylko dwoje ludzi, pominałszy mnie, wie, w jaki sposób umarł ten gentleman. Czy państwo rozumiecie? Czekaj chwilę na odpowiedź, która nie przyszła. Alicja i Frank spoglądali na niego, jak zahypnotyzowani. Tracy westchnął i mówił dalej: — Jestem w tym dziwnym położeniu, że stanowią trzeci — wierzchołek tego niezwykłego trójkąta. Jestem, jak sądzą, jedynym dziś w Londynie człowiekiem — pominałszy wspomnianie już dwie osoby — że mogę poinformować czekających ogół, kto jest odpowiedzialny za tę nagłą śmierć. — Zwrócił się do Alicji. — A kto ukrył pewne dowody zwrócił się do Franka. — Czy mówię

Znów czekał i znów nie było odpowiedzi. Mówił dalej i teraz w głosie jego brzmiała pogróżka: — Na krótko przed dwunastą, ubiegłej nocy, byłem w pracowni mego przyjaciela na Kings Road, w Chelsea. Ponieważ mój przyjaciel był nieobecny, gospodyni domu usunęła mnie przemocą. Czekaliśmy pod domem na powrót przyjaciela. Widziałem, jak wchodził z dziewczyną. W pół godziny później ujrzałem tę kobietę po raz drugi w oknie drżąca, błada i wystraszona. — Zwrócił się do Alicji. — Zapamiętałem sobie jej twarz. Za chwilę światło zgasło. Kobieta zeszła na dół, dygocąc na całym ciele... Robiła wrażenie zrozpaczonej. Widziałem, jak szła przez Kings Road, krokiem niepewnym, opierając się o ściany kamienne. To mnie zdziwiło. Cisnąłem kilka kamyczków w okno, aby zwrócić uwagę. Nie otrzymałem odpowiedzi... żadnej odpowiedzi! Spojrzałem na bramę. Dziewczyna nie zamknęła jej. Wszedłem po cichu, tak że nikt nie mógł słyszeć. Zniżył głos. — Znalazłem przyjaciela mego bez życia! Opuszcłem domostwo, zamykając za sobą bramę... To wszystko. — Rozparł się w krześle. — Czy państwo rozumiecie? — Do diabła! — mruknął Frank. Tracy spojrział na niego z ukosa. (Ciąg dalszy nastąpi.)

Kobieta, dom i życie

Kobieta w Ameryce

Amerykanka to par excellence kobieta nowoczesna; kobieta posiadająca pełne równo uprawnienie społeczne, polityczne i zawodowe. Takie, my, w Europie mamy o niej zdanie. Dzieje się to tylko dlatego, że przyzwyczailiśmy się uważać obywatelki Stanów Zjednoczonych za typy kobiece właściwe wszystkim państwom amerykańskim.

Opinia ta jest jednak fałszywa! Gdy bowiem kobiety w Stanach Zjednoczonych w walce o swoje prawa w ostatnich dwudziestu latach, odnosiły zwycięstwo za zwycięstwem i dziś posiadają już pełne równo uprawnienie polityczne, społeczne i zawodowe, to w większości państw amerykańskich kobieta prawie żadnych praw nie posiada.

Sprawa powyższa nabrała cech aktualności podczas ostatniej odbytej w grudniu konferencji panamerykańskiej w Buenos Aires. Kobiety skorzystały z tej okazji, aby podnieść kwestię równouprawnienia w tych krajach amerykańskich, gdzie dotąd sprawa ta nie znalazła właściwego rozwiązania. W związku z tym okazało się, że z 21 państw, które zgłosiły swój akces do porozumienia panamerykańskiego, zaledwie w czterech państwach kobiety posiadają równe prawa z mężczyznami. Są to Ekwador, Brazylia, Stany Zjednoczone i Urugwaj. Pewne prawa, aczkolwiek bardzo ograniczone posiadają kobiety w Chile, Peru i Argentynie. W pozostałych 14 państwach kobiety mają np. zamknięty dostęp do „najlepszych” zawodów. W 12 państwach zameżne kobiety

nie mogą bez pozwolenia męża lub sądu zajmować się handlem i t. d.

Walka o emancypację rozpoczęta została w państwach amerykańskich około roku 1905. Sukcesy osiągnięto w niektórych państwach poważnie, w niewielu jednak... To też obecnie kobiety amerykańskie zamierzają wykorzystać współpracę swoich państw, w celu osiągnięcia równouprawnienia na kontynencie całej Ameryki.

Z literatury o gospodarstwie domowym

Od czasu do czasu pojawiają się na rynku księgarskim książki poświęcone kuchni i gospodarstwu domowemu. Nie wszystkie zasługują na rozpowszechnienie; często są to tylko przepisy kulinarne, mniej lub więcej przestarzałe, nieuwzględniające racjonalnych zasad w odżywianiu człowieka. Często ultranowoczesne, zbyt wyszukane, a za mało praktyczne.

Ostatnio ukazało się wydawnictwo zasługujące ze wszech miar na uwagę pań domu: „Gospodarstwo domowe i racjonalne żywienie” — K. Choleńkowskiej. (Wyd. M. Arcta, Warszawa, r. 1937, str. 220, wydanie II.).

Autorka nie ograniczyła się tylko do podania przepisów. Część pierwsza poświęcona jest nauce o żywieniu. I słusznie! Racjonalnie przyrządzić posiłek może tylko ta pani domu, która zgłębiła tajemnicze działanie białka, węglowodanów, substancji mineralnych, witaminów i t. d. Nauka o przyrządzeniu pokarmów z jednej strony uwzględnia najumiętniejsze wyzyskanie środków żywności będących do dyspozycji, z drugiej strony technikę ich przy-

gotowywania, a więc racjonalizację pracy.

Część trzecia poświęcona jest organizacji pracy w gospodarstwie domowym, dział u nas prawie zupełnie zamiedzbany. Bo ileż to pań zastanowi się nad celowym urządzeniem kuchni, nad planem pracy tygodniowej, nad budżetem? Okazuje się n. p., że palenie w piecach nie jest rzeczą tak łatwą i bez znaczenia... Książka poucza jak się powinno gotować na gazie, jak na maszynie Emes, a jak na spirytusie.

Rozdziały końcowe omawiają porządkowanie i utrzymanie mieszkania. A więc: ochronę przed kurzem, narzędzia pracy, porządki codzienne i okresowe, środki służące do czyszczenia sprzętów i prania.

Należy nadmienić, że książka p. Choleńkowskiej jest przeznaczona nie tylko dla kobiet pracujących na terenie własnego domu, ale i dla szkół gospodarczych. Stała doskonałym rozplanowaniem materiału i gruntownym przedstawieniem tematu.

Można ją polecić z całym spokojem.

b. t.

Autorytet rodziny

Katolickie czasopismo „Rodzina Polska” donosi:

W Cheltenham (Anglia) odbył się VII kongres międzynarodowy „Ligi Nowego Wychowania”. Mimo, że źródła tych kongresów należy szukać w genewskim instytucie Jana Jakuba Rousseau, dla nas katolików pociesającym faktem jest to, że kongres ten nie tylko zajął się sprawą wychowania rodzinnego, ale nawet, według relacji podanych nam przez nasze delegatki (p. wiz. J. Michałowską, p. Kurpatwińską i p. Buchaltrową), zajął wobec tych zagadnień stanowisko zgodne z naszymi postulatami. Z głębokim zainteresowaniem śledziliśmy prace kongresu i oto dowiadujemy się, że obrady doprowadziły do następujących wyników:

1. Rodzinę uznano za najważniejszy czynnik w wychowaniu dziecka.
2. Uznano konieczność współpracy szkoły z rodziną.
3. Podkreślono potrzebę autorytetu rodziców i wychowawców przy równoczesnym uwzględnieniu indywidualnego rozwoju dziecka.

W sposób bardzo ciekawy zostały oświetlone błędy w wychowaniu rodzinnym: charakterystyczne błędy popełniane przez matkę i popełniane przez ojca. W posiedzeniach sekcji współpracy szkoły z rodziną brała udział młodzież różnych krajów.

Specjalnej sekcji religijnej nie było. Natomiast były referaty dotyczące tego zagadnienia, które wywołały bardzo ożywioną dyskusję.

Ratujmy bezrobotnych od zima i głodu. Ofiary pieniężne składać należy na Konto PKO Nr. 70.200 Pomoc Zimowa. Ofiary w naturze w miejscowym Komitecie.

Kino „SWIT” Straszewskiego 18. — Telefon 182-01.

Od piątku dnia 25 grudnia 1936 roku

Przebojowy program świąteczny! Kapitalna komedia muzyczna p. t.

BEDZIE LEPIEJ

Szczepko Tońko

W tym niebywale wesołym filmie wystąpią popularni artyści radiowi z nianą z „Wesołej Falli Lwowskiej”, **RADCA STRONC** oraz ulubienicy publiczności: NIEMIRZANKA, ZABCZYŃSKI, FERTNER, SIEBANKI. — W programie doskonała komedia ze złotej serii „Silly Symphony” oraz kronika najnowszych wydarzeń. Repertuar kina „SWIT” nigdy nie zawodzi! W święta Bożego Narodzenia najweselej będzie w kinie „SWIT”! — W święta przedstawienia o godzinie 3, 5, 7 i 9. W dni powszednie o g. 5, 7 i 9.

U progu karnawału

Karnawał — jest okresem w którym każda Pani chciałaby chociaż raz zabłysnąć przed innymi. Niestety — skromne fundusze nie zawsze pozwalają na zaspokojenie kobiecych pragnień, to też Pani musi się zawsze dobrze namyśleć, zanim zdecyduje się na wybór toalety, która byłaby efektywna i modna, a przy tym niezbyt kosztowna. Suknia balowa upodobniła się bardzo do uroczystego stroju wizytowego i niejednokrotnie ta sama toaleta może służyć zarówno do teatru, na czarną kawę, jak i na bal.

W tym wypadku przychodzi Pani z pomocą kasak, frak, lub rodzaj narzutki, która potrafi odświeżyć i zmienić zasadniczo wy-

gląd sukni. Obok rozmałości barw, w strojach od jasnych, pastelowych, a skończywszy na poważnych, ciemnych tonacjach, jaśnieje królujecie kolor czarny. Jedną długą suknią z matowego czarnego jedwabiu, o zupełnie gładkim kroju — pozwala Pani na spędzenie miłego wieczoru — przy stosunkowo małych wydatkach, potrzebnych do uzupełnienia stroju.

Zależnie od zasobów pieniężnych, Pani może sprawić wierzchnie nakrycie jedno, lub dwa. W dziedzinie narzutek, które zarazem stanowią całą ozdobę stroju — fantazja Pani nie zna ograniczeń. Może być dłuższy, trzydziściemio kasak, z lśniącego ciemniebieskiego jedwabiu, który nadzwyczaj efektywnie odbija się od ciężkiego, matowego tła sukni. Może być też krótki, obcisły rodzaj bluzeczki dopasowanej w tali lub szeroko opadającej na biodra. Główną uwagę zwracamy na rękawy, które są długie i krótkie, często zupełnie otwarte od wewnątrz — a zawsze sztywne i bardzo ozdobne. Ważny szczegół przybory stanowią kwiaty, ożywiające całą sylwetkę. Spotykamy suknie — całe upięte kwiatami, ułożonymi pojedynczo lub w małych bukietach. Taki sam kwiat we włosach, lub przy szyi tworzy harmonijną całość.

Suknia balowa nie jest jeszcze — Pani musi mieć jej odpowiednią ilość, pełnienie gustownie dobrane, na którym zwracać również baczną uwagę.

Fryzura — przytrzymała przepięknie girlandą z kwiatów, torebka w kolorze i pantofelków, oraz dyskretna, a gustowna szuflerka — składają się na wytworzenie wspaniałej fantazyjności i nieodzownym stało się sottile, wykonane z dobrej materii. Nie psuje ono linii, a przy tym też przezytyjnie ułożonych fałd — na włosach.

Zima w życiu dziecka

Zagadnieniu emu poświęca ostatnie wydanie Książki dwutygodnik „Młoda Matka”. Autorka, B. Górnicki zanalizowała ten problem, kończy swoje słuszne uwagi:

„Nie żałujmy dzieciom świeżego powietrza, dłuższych spacerów, zdrowych zabaw, (łyżwy, saneczki, dziecięcy wycieczki). Starajmy się, aby dzieci były dobrze przewietrzane i nie wychodziły z domu zbyt często. Raz dziennie: rano i przed snem, myjcie im twarz i ręce. Nie pozwalajcie im na siebie przez chwilę dwoje spać. Nie pozwalajcie im, aby w nocy, blade, siedzące w nieprzyjemnym pokoju przez cały dzień, wwarzystwie starszych i drugich dzieci, różnionymi od mrozu i uciążliwym palaszujące za dwóch obiada, spędzały cały dzień w dobrym humorze i zdrowym snem. Który obrazek przedstawia? Zdaje się, że nie ma innego kończącego apelem: nie żałujmy dzieciom wietrza, a co za tym idzie, dzieciakom”.

Prosimy P. T.

o nadsyłanie prenumerat. **styczeń** **Równocześnie zwracamy do wszystkich abonentów legających z prenumeratą naszym wezwaniem, aby zapłacili niezwłocznie zaległości wyrażone na Nr. konta P.K.O. 415-74**

Humor

Oszczędny syn. Mały Jaś (powrócił ze szkoły) — Ale tatuś ma kolosalne zasługi!

Ojciec: — Jako?
Jaś: — Obiecałeś mi przecież 2 zł, ja będę miał pochwałę ze szkoły...
Ojciec: — No i co?
Jaś: — No i oszczędziłeś, w szkole: Profesor — Kto woda w morzu jest słona?
Uczeń: — Panna, pani, w morzu widać słoneczko!

wzięto niezapomnianą dała nia i Zają Bisku ków sach

Udział kobiet w ruchu spółdzielczym wzrasta

Ostatni rok zaznaczył się dużym ożywieniem zainteresowań spółdzielczością wśród kobiet. Powstała przed rokiem Liga Kooperatysek wykazuje energiczną działalność organizacyjną, której dowodem może być powstanie w okresie od 1 listopada br. 9 kół Ligi w następujących miejscowościach: Rybitwy, Sandomierz, Gmielów, Warszawa (3 kół); przy spółdz. spożywców „Prażanka” i przy sp. społ. „Zjednoczenie”, Słonim, Grodno i Dobre k. Niezawy.

Na terenie wiejskim odbywa się kurs dla prezesek kół gospodyń wiejskich pow. Lubartowski w Skrobowie, który w znacznej części poświęcony był zagadnieniom spółdzielczości. 14 bm. odbyły się całodzienne wykłady o spółdzielczości na 7-dniowym kursie diecezjalnym Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Żeńskiej w Przemyślu. W kursie